

Sygn. akt IV CNP 58/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie ze skargi pozwanego
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego nakazu zapłaty
Sądu Rejonowego w L.
z dnia 4 października 2011 r.,
w sprawie z powództwa H. B.
przeciwko A. K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 marca 2015 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy nakazem zapłaty z 4 października 2011 r. wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym nakazał pozwanemu A. K., aby w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacił powódce H. B. kwotę 1 604,41 zł z odsetkami umownymi 15% miesięcznie od dnia 29 września 2005 r.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego nakazu zapłaty z dnia z 4 października 2011 r. wniesionej z powołaniem się na art. 424¹ § 2 k.p.c. pozwany zarzucił Sądowi Rejonowemu wydanie nakazu w części orzekającej o odsetkach z naruszeniem art. 359 § 2¹, 2² i 2³ k.c. oraz art. 27 § 1 i art. 136 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie została stronie wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Ponadto w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można w myśl powołanego przez pozwanego w skardze art. 424¹ § 2 k.p.c. żądać także stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

Z mocy art. 353² w związku z art. 353¹ k.p.c. oba przytoczone przepisy, tj. zarówno art. 424¹ § 1 k.p.c., jak i 424¹ § 2 k.p.c., stosują się też do nakazów zapłaty wydanych w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Skarga wniesiona na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c. powinna zawierać, oprócz innych koniecznych elementów, wykazanie, że w sprawie występuje wyjątkowy wypadek przewidziany w tym przepisie (art. 424⁵ § 1 pkt 5 *in fine* k.p.c.).

W niniejszej sprawie wymóg sformułowany w art. art. 424⁵ § 1 pkt 5 *in fine* k.p.c. nie został spełniony. Zgodnie ze stanowiskiem orzecznictwa, ustalając zaistnienie wyjątkowego wypadku w rozumieniu art. 424¹ § 2 k.p.c. należy mieć na względzie nie tylko przyczyny niezgodności z prawem danego wyroku (nakazu zapłaty), ale i powody nieskorzystania przez stronę z możliwości jego zaskarżenia, ponieważ wyjątkowe wypadki, o których mowa w tym przepisie, obejmują jedynie okoliczności odnoszące się do nieskorzystania przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia z przyczyn od niej niezależnych, np. z powodu ciężkiej choroby, katastrofy, klęski żywiołowej, błędnej informacji udzielonej przez pracownika sądu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2010 r., II CNP 39/10, 8 sierpnia 2012 r., II CNP 29/12, 27 lutego 2014 r., V CNP 45/13, 28 listopada 2014 r., I CNP 25/14).

We wniesionej skardze pozwany nie wykazał, że odrzucenie jego sprzeciwu od nakazu zapłaty nastąpiło z przyczyn niezależnych od niego. Należy podzielić wyjaśnienia zawarte w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 24 października 2014 r., oddalającego zażalenie pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 17 lutego 2014 r., że uchybienie przez pozwanego terminowi do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty nastąpiło z przyczyn, które go obciążają. W szczególności Sąd Okręgowy trafnie przyjął, że doręczenie pozwanemu nakazu zapłaty w trybie art. 139 § 1 k.p.c. nastąpiło bez naruszenia prawa (co do wykładni art. 139 k.p.c. w aspekcie jego zastosowania do „pierwszego doręczenia” i zgodności z normami konstytucyjnymi zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 października 2002 r., SK 6/02, a także objaśnienia do tego przepisu T. Żyznowskiego, w: *Kodeks postępowania cywilnego*, red. H. Dolecki, T. Wiśniewski, LEX 2013, t. I). Sąd Okręgowy uznał także zasadnie, że w sprawie nie miał zastosowania art. 136 § 2 k.p.c.

W skardze brak również jakiegokolwiek odniesienia w związku ze sformułowanymi w niej zarzutami do konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela.

Z tych względów skarga została na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c. odrzucona.

